

Fatale steekpartij

Het steekincident waarbij een 66-jarige Leidenaar overleed, choqueert inloophuizen

Politiemensen op de Oude Rijn, waar drie mensen zijn neergestoken. Een overleed, twee van hen zijn zwaargewond. De verdachte is gevlucht. Beeld ANP

Diaconale inloophuizen en straatpastoraten bieden laagdrempelige hulp aan de meest kwetsbaren. In Leiden werden medewerkers slachtoffer van een steekpartij. ‘Je moet bedenken hoe vaak het goed gaat.’

Somajeh Ghaemina 15 juli 2023, 18:31

Wat er precies gebeurde tijdens de fatale steekpartij in Diaconaal Centrum De Bakkerij in Leiden wordt nog onderzocht. Dus, benadrukt Veerle Rooze, directeur van de diaconale koepelorganisatie Netwerk DAK een dag later: “Daar kan ik niets over zeggen, ik ken de context niet. Stilte is wat ons nu past. En steun voor onze Leidse collega’s. Iedereen leeft mee.”

Vrijdagochtend werd De Bakkerij, een oecumenisch centrum voor kerkelijke hulp- en dienstverlening, opgeschrikt door een tragisch steekincident. In het pand huizen meerdere sociaal-maatschappelijke organisaties. Een 66-jarige Leidenaar die er werkte, bezweek ter plaatse aan zijn verwondingen. Twee andere medewerkers raakten gewond, van wie één ernstig. De politie pakte een man op, onduidelijk is of hij ook verdachte is.

Rooze is directeur van Netwerk DAK, een koepelorganisatie van 150 inloophuizen en buurt -en straatpastoraten, die samen 22.000 bezoekers per week ondersteunen. Ook het straatpastoraat in Leiden, onderdeel van De Bakkerij, is aangesloten bij dit netwerk.

‘Een schokgolf’

De leden, van professionele organisaties tot kleine vrijwilligersinitiatieven, verzorgen laagdrempelige hulp aan kwetsbare mensen die nergens anders terecht kunnen. Van ongedocumenteerden tot mensen die een maatje zoeken of financiële hulp nodig hebben. Ze bieden maaltijden, onderdak en schuldhulpverlening. Vaak zijn ze een plek voor ontmoeting.

Kerkelijk centrum De Bakkerij biedt die hulp ook, zoals op de website is omschreven: 'aan alle mensen die het nodig hebben, dichtbij en ver weg en voor kortere en langere tijd'. Het centrum meldt ook dat de man die heeft gestoken een cliënt van een van de organisaties in het pand was "die geen andere uitweg zag dan dit".

Rooze werkt dertien jaar in de diaconale wereld, maar heeft nog nooit zo'n ernstig incident meegemaakt. Er is een schokgolf door het netwerk gegaan, vertelt ze. "Want vooropgesteld: we zijn niet naïef in dit werk. Medewerkers zijn altijd alert. Ze worden getraind op omgaan met conflicten, ze weten hoe mensen tot rust te brengen. Er is veel kennis en ervaring."

Iedereen is van waarde

Tegelijkertijd bewegen ze op een dun koord, zegt Rooze. Veel bezoekers van de inloophuizen gaan gebukt onder hoge stress en zijn ten einde raad. "We werken met mensen die tussen wal en schip vallen. Het aantal mensen dat complexe, meervoudige problemen heeft, neemt toe. Die landelijke trend zien wij ook. In de inloophuizen zien we nieuwe groepen die in armoede leven. Mensen met psychische problemen die dringend hulp nodig hebben maar geen uitweg meer weten."

De medewerkers, vaak vrijwilligers, leven met hen mee, zegt Rooze. Ze weten de mens achter het probleem te zien. "Iedereen is van waarde, dat stralen ze uit. Dat geeft grote ontspannenheid bij mensen die gestrest binnenkomen. Het is ook vrolijk en leuk werk. Je moet bedenken hoe vaak het goed gaat."

Op de vraag of het incident in Leiden een weerslag zal hebben op het diaconale werk, verwijst Rooze naar het bericht dat De Bakkerij op haar website plaatste.

Na een paar dagen van rust zullen alle organisaties daar hun werk weer oppakken, staat er. 'We zullen er alles aan doen om de open, gastvrije plek te waarborgen die De Bakkerij al bijna zeshonderd jaar is, waar we gezamenlijk een warme plek creëren voor wie er maar aanklopt. Alleen zo kunnen we een verschil maken en tegenstem bieden. Tegen de angst, wanhoop, onmacht en verdriet in.'

Van Armenbakkerij tot schuldhulpverlening

Diaconaal centrum De Bakkerij in Leiden kent een lange historie van hulpverlening aan de meest kwetsbaren. In 1582 werd het pand aan de Oude Rijn een diaconaal centrum voor armenzorg. In de zeventiende eeuw bouwde het een eigen 'Armenbakkerij'. Daar werd niet alleen brood gebakken voor de Diaconie-armen, maar ook voor armen van andere kerken, voor weeshuizen en bejaardenhuizen. Ook werden vanuit dit pand kraampakketten uitgedeeld aan 'behoefteige kraamvrouwen'.

Sinds 1985 werken meerdere sociaal-maatschappelijke organisaties samen in De Bakkerij. Naast de diaconieën huist De Bakkerij op dit moment nog vijftien organisaties, waaronder Vluchtelingenwerk, Amnesty, schuldhulpverlening en straatpastoraat.